

Оттобок Манюфекчъринг България ЕООД

Годишен финансов отчет

за годината, завършваща на 31 декември 2023

С доклад на независимия одитор

Съдържание

Отчет за финансовото състояние	5
Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.....	6
Отчет за промените в собствения капитал	7
Отчет за паричните потоци.....	8
Бележки към годишния финансов отчет	9

Доклад на независимия одитор

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОТТОБОК МАНЮФЕКЧЪРИНГ БЪЛГАРИЯ ЕООД

за 2023 година

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Оттобок Манюфекчъринг България е еднолично дружество с ограничена отговорност, създадено през 2019 година. Седалище и адрес на управление: гр. Благоевград, ул. Васил Левски, 36.

Дружеството се представлява и управлява от управителя: Стоян Стоянов.

Прокуристи: Нора Маринова и Силвия Донкова, с право да представляват дружеството само заедно с управителя.

Едноличен собственик на капитала на ОТТОБОК МАНЮФЕКЧЪРИНГ БЪЛГАРИЯ ЕООД е Оттобок СЕ и КО КгаА, Германия.

2. ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТТА НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2023 Г.

2.1. Класификация на приходите:

	2022	2023
	BGN '000	BGN '000
Производство на части за протези, включително ходило, колянна и глезенна става	50 115	70 427
Производство на текстилни ортези, включително компоненти за седалки на инвалидни колички	10 026	13 960
Производство на части и принадлежности за инвалидни колички	3 078	3 659
	63 219	88 046

Средно списъчният брой служители в Оттобок Манюфекчъринг България ЕООД през 2023 г. е 306 бр., докато през 2022 г. е 262 бр. Дружеството е увеличило заплатите на своите служители през 2023 г.

Компанията се стреми непрекъснато да подобрява качеството и гъвкавостта си, да повишава квалификацията на служителите си и да се развива по отношение на технологиите.

Няма забележки по отношение на опазване на околната среда.

През 2024 година компанията ще се стреми към стабилност и оптимизация в производствените процеси, което да доведе до повишаването на качеството на крайните продукти. Предвидено е непрекъснато обучение на служителите по технологията на производствените процеси с фокус върху повишаване на квалификацията им. По отношение на околната среда, спазваме всички необходими норми и изисквания. Разделно хвърляне на отпадъци и подsigуряване на безопасна работна среда са само част от основните приоритети на компанията.

3. АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2023 г.**3.1. Показатели, отразяващи печалбата на фирмата:**

Показател \ Период	Формула за изчисление	2022	2023
Размер на приходите от продажби на готова продукция в хил. лв.	Sales	63 219	88 046
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	Net Profit/Net Sales	0,02	0,05
Обращаемост на активите	Net Sales/Total Assets	1,02	1,25
Възвращаемост на собствения капитал	Net Profit/OSC	0,09	0,24

Коментар на показателите:

- Приходите от продажби през 2023 г. са увеличени с 39,27 % спрямо 2022 г.
- Коефициентът на рентабилност на приходи от продажби се увеличава спрямо 2022 г.
- Обращаемостта на активите се увеличава, заради по-високите обеми.

3.2. Показатели, отразяващи управлението на ликвидността и оборотния капитал:

Показател \ Период	Формула за изчисление	2022	2023
Коефициент за обща задлъжнялост	Total Debt/Total Assets	3,83	3,15
Коефициент на обща ликвидност	CA/CL	1,43	1,44
Коефициент на бърза ликвидност	(CA-Inventory)/CL	0,55	0,39
Обращаемост на материалните запаси (дни)	Inventory/Sales x 365	89,38	92,08

Коефициентът на обща задлъжнялост намалява, поради увеличение на собствения капитал. Показателя за обща ликвидност се запазва, но показателя за бърза ликвидност намалява поради увеличените краткосрочни задължения. Обращаемостта на материалните запаси е влошена спрямо 2022 г.

4. ВАЖНИ СЪБИТИЯ ЗА ПЕРИОДА МЕЖДУ КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ДАТАТА НА ИЗГОТВЯНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ДОКЛАДА ОТ ДЕЙНОСТТА

Не са извършени операции, които да влияят съществено върху стойността на активите/пасивите на Дружеството. Няма събития настъпили след датата на отчетния период, които да налагат корекции в годишния финансов отчет.

5. ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

Компанията – майка поддържа висока конкурентоспособност на продуктите на групата, както и прехвърляне на производства от други дружества в България. Поради това се увеличава персонала, провеждат се повече обучения и обмяна на опит в групата на Оттобок.

6. РИСКОВЕ, ПРЕД КОИТО Е ИЗПРАВЕНО ПРЕДПРИЯТИЕТО

Описанието на основните рискове е посочено в пояснителна бележка 23 към финансовите отчети.

7. ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО ПРЕЗ 2024 г.

През 2024 г. ще продължи увеличаването на производствения капацитет, чрез закупуване на допълнително машинно оборудване, както и софтуерно автоматизиране.

Планира се разширяване на дейността чрез въвеждане на нови производства и наемане на производствени и административни помещения.

Планирано е средно увеличение на персонала с 20%.

8. ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци, в съответствие с приложимата счетоводна рамка. Дружеството прилага за целите на отчитане по българското счетоводно законодателство Международните стандарти за финансово отчитане, приложими в Европейския Съюз.

Отговорността на ръководството включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Ръководството потвърждава, че е действало съобразно своите отговорности, и че финансовият отчет е изготвен в пълно съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приложими в Европейския Съюз.

Ръководството също така потвърждава, че при изготвяне на настоящия доклад за дейността е представило вярно и честно развитието и резултатите от дейността на предприятието за изминалия период, както и неговото състояние и основните рискове, пред които е изправено. Ръководството е одобрило за издаване доклада за дейността и финансовия отчет за 2023 г.

гр. Благоевград

Стоян Стоянов,

Управител

18 септември 2024 г.

Нора Маринова

Прокурист

Отчет за финансовото състояние

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	31 декември 2023	31 декември 2022
Активи			
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	13	34,251	31,530
Активи с право на ползване	24	4,050	2,879
Нематериални активи	14	1,174	1,307
Отсрочени данъчни активи	15	127	646
Общо нетекущи активи		39,602	36,362
Материални запаси	16	22,211	15,480
Текущи данъци за възстановяване		384	658
Търговски и други вземания	17	7,352	9,118
Предплатен данък печалба		250	-
Предплащания за текущи активи		52	92
Парични средства и еквиваленти	18	343	74
Общо текущи активи		30,592	25,422
Общо активи		70,194	61,784
Собствен капитал			
Регистриран капитал	19	20,000	20,000
Печалби и загуби		(3,102)	(7,203)
Общо собствен капитал		16,898	12,797
Пасиви			
Заеми и кредити	20	29,500	29,500
Пасиви по лизинги	24	2,153	1,622
Доходи на наети лица	21	479	91
Общо нетекущи пасиви		32,132	31,213
Банков овърдрафт	20	456	664
Текущи данъчни задължения		19	12
Заеми и кредити	20	10,816	10,476
Пасиви по лизинги	24	827	642
Търговски и други задължения	22	9,046	5,980
Общо текущи пасиви		21,164	17,774
Общо пасиви		53,296	48,987
Общо собствен капитал и пасиви		70,194	61,784

Бележките на страници 10 до 50 са неразделна част от този финансов отчет.

Стоян Стоянов
Управител

Нора Маринова
Прокурист

Дайра-М ЕООД
Магда Вълчева, Управител
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

“КПМГ Одит” ООД, вписано под № 045 в Регистъра на регистрираните одитори

Иван Андонов,
Управител и регистриран
одитор, отговорен за одита

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

За годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева

	Бележка	2023	2022
Приходи	6	88,046	63,219
Други приходи	7	924	865
Разходи за материали	8	(66,989)	(48,226)
Разходи за външни услуги	9	(3,130)	(2,835)
Разходи за персонала	11	(10,824)	(8,051)
Разходи за амортизации	13,14,24	(2,716)	(2,052)
Други разходи	10	(835)	(866)
Промени в запасите от готова продукция и незавършено производство		1,602	279
Оперативна печалба		6,078	2,333
Финансови приходи		17	-
Финансови разходи		(1,501)	(957)
Нетни финансови разходи	12	(1,484)	(957)
Печалба преди данъци		4,594	1,376
Разходи за данъци	15	(517)	(189)
Печалба за периода		4,077	1,187
Друг всеобхватен доход			
<i>Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата или загубата:</i>			
Преоценки на задължение по план с дефинирани доходи	21	26	12
Данъчни ефекти, свързани с тези компоненти	15	(2)	(1)
Друг всеобхватен доход за периода, нетно от данъци		24	11
Общо всеобхватен доход за периода		4,101	1,198

Бележките на страници 10 до 50 са неразделна част от този финансов отчет.

Стоян Стоянов
УправителНора Маринова
ПрокуристДайра-М ЕООД
Магда Вълчева, Управител
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

“КПМГ Одит” ООД, вписано под № 045 в Регистъра на регистрираните одитори

Иван Андонов,
Управител и регистриран
одитор, отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	Регистриран капитал	Печалби и загуби	Общо собствен капитал
Баланс на 1 януари 2023		20,000	(7,203)	12,797
Общо всеобхватен доход за периода				
Печалба за периода		-	4,077	4,077
Друг всеобхватен доход за периода	21	-	24	24
Общо всеобхватен доход за периода		-	4,101	4,101
Баланс на 31 декември 2023		20,000	(3,102)	16,898
Баланс на 1 януари 2022		20,000	(8,401)	11,599
Общо всеобхватен доход за периода				
Печалба за периода			1,187	1,187
Друг всеобхватен доход за периода	21	-	11	11
Общо всеобхватен доход за периода		-	1,198	1,198
Баланс на 31 декември 2022		20,000	(7,203)	12,797

Бележките на страници 10 до 50 са неразделна част от този финансов отчет.

Стоян Стоянов
Управител

Нора Маринова
Прокурист

Дайра-М ЕООД
Магда Вълчева, Управител
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:
“КПМГ Одит” ООД, вписано под № 045 в Регистъра на регистрираните одитори

Иван Андонов,
Управител и регистриран
одитор, отговорен за одита

Отчет за паричните потоци

За годината, завършваща на 31 декември

В хиляди лева

	Бележка	2023	2022
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		42	13
Плащания на доставчици		(16,368)	(14,485)
Плащания свързани с трудови възнаграждения		(9,858)	(7,573)
Други постъпления от оперативна дейност		321	41
Други плащания от оперативна дейност		(348)	(426)
Постъпления от възстановено ДДС		2,540	1,551
Платени данъци върху дохода		(250)	-
Изплатени лихви		(126)	(45)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		(24,047)	(20,924)
Парични потоци от инвестиционна дейност			
Придобиване на имоти, машини, съоръжения и оборудване	13	(2,370)	(3,150)
Възстановени средства по кеш-пул споразумение		-	377
Нетен паричен поток за инвестиционна дейност		(2,370)	(2,773)
Паричен поток от финансова дейност			
Получени краткосрочни заеми по кеш-пул		27,651	23,662
Банков овърдрафт получен		17,883	14,670
Банков овърдрафт изплатен		(18,091)	(14,142)
Плащания на пасиви по лизинги	24	(757)	(522)
Нетен паричен поток от финансова дейност		26,686	23,668
Нетно увеличение / (намаление) на пари и парични еквиваленти			
Пари и парични еквиваленти на 1 януари		269	(29)
Пари и парични еквиваленти на 31 декември	18	74	103
Пари и парични еквиваленти на 31 декември		343	74

Бележките на страници 10 до 50 са неразделна част от този финансов отчет.

Стоян Стоянов
УправителНора Маринова
ПрокуристДайра-М ЕООД
Магда Вълчева, Управител
Съставител

Съгласно доклад на независимия одитор:

“КПМГ Одит” ООД, вписано под № 045 в Регистъра на регистрираните одитори

Иван Андонов,
Управител и регистриран
одитор, отговорен за одита

Бележки към годишния финансов отчет

1. Статут и предмет на дейност	10
2. База за изготвяне	10
3. Функционална валута и валута на представяне	10
4. Използване на приблизителни оценки и преценки	10
5. Промяна в значимите счетоводни политики	11
6. Приходи	13
7. Други доходи	14
8. Разходи за материали	14
9. Разходи за външни услуги	14
10. Други разходи	14
11. Разходи за персонал	15
12. Нетни финансови разходи	15
13. Имоти, машини, съоръжения и оборудване	16
14. Нематериални активи	17
15. Данъци върху дохода	18
16. Материални запаси	20
17. Търговски и други вземания	20
18. Пари и парични еквиваленти	21
19. Капитал и резерви	21
20. Заеми	22
21. Доходи на наети лица	25
22. Търговски и други задължения	27
23. Финансови инструменти	27
24. Лизинги	31
25. Условни задължения	32
26. Свързани лица	32
27. Събития след датата на отчетния период	34
28. База за измерване	34
29. Съществени счетоводни политики	35
30. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени	49

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

Оттобок Манюфекчъринг България ЕООД ("Дружеството") е дружество със седалище в България. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър в Българската агенция по вписванията с ЕИК 205802114. Адресът на управление на Дружеството е гр. Благоевград, ул. Васил Левски, 36. Годишният финансов отчет на Дружеството се отнася за отделно предприятие и обхваща периода 01.01.2023 г. - 31.12.2023 г. Предметът на дейност е производство и продажба на медицински ортопедични изделия и компоненти.

2. База за изготвяне

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). Отчетът одобрен за издаване от Ръководството на Дружеството на 18.09.2024 г.

Детайлна информация за счетоводните политики на Дружеството е оповестена в Бележка 29.

Действащо предприятие

Финансовият отчет на Дружеството е изготвен на принципа на действащо предприятие, който предполага, че дейността на Дружеството няма да бъде прекратена в обозримо бъдеще.

Ръководството предвижда, че съществуващите капиталови ресурси и източници на финансиране (парични потоци от основна дейност и достъп до финансиране от групата) ще са адекватни за ликвидните нужди през следващата финансова година.

Ръководството е оценило приложимостта на принципа на действащо предприятие за изготвяне на финансовите отчети на Дружеството към датата на одобряването на този финансов отчет на базата на цялата налична информация към този момент. Ръководството потвърждава, че не са му известни съществени несигурности, свързани със събития или условия, които могат да поставят под съмнение възможността на Дружеството да продължи като действащо предприятие.

3. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), която е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са закръглена до хиляда, освен когато е посочено друго.

4. Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този финансов отчет, ръководството е направило преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят на прилагането на счетоводни политики на Дружеството и на отчетените суми на активите и пасивите, приходите и разходите. Реалният резултат може да бъде различен от тези приблизителни оценки.

Приблизителните оценки и основните допускания се преразглеждат текущо. Преразглеждането на приблизителните оценки се признава проспективно.

(а) Преценки

Информация за преценки, направени при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителни ефекти върху признатите суми в годишния финансов отчет, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 24 – идентифициране на лизингови договори в обхвата на МСФО 16; срок на лизинга: дали Дружеството е достатъчно сигурно, че ще упражни опциите за удължаване.

Бележки към финансовия отчет

4. Използване на приблизителни оценки и преценки (продължение)

(б) Несигурност в допусканията и оценките (продължение)

Информация за несигурност в допусканията и оценките, за които има значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активи и пасиви в рамките на следващата финансова година, се съдържа в следните бележки:

- Бележка 21 – оценка на задължение по план с дефинирани доходи; основни актюерски допускания;

Оценка на справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви.

Значими въпроси, свързани с оценките, се докладват на ръководството на Дружеството.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва наблюдаеми данни, доколкото е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различни нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за сходни активи или пасиви.
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които, пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени), са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, попадат в различни нива на йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Дружеството признава трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната.

Повече информация за допусканията, направени при оценка на справедливите стойности, е включена в следните бележки:

- Бележка 23 – Финансови инструменти

5. Промяна в съществени счетоводни политики

Следните нови и променени стандарти и разяснения са в сила от 1 януари 2023 г. но те нямат значителен ефект върху финансовия отчет на Дружеството:

(а) Промени в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСФО Практическо становище 2: Оповестяване на счетоводни политики (издадено на 12 февруари 2021 г.)

Въпреки че измененията не доведоха до промени в самите счетоводни политики, те повлияха на информацията за счетоводната политика, оповестена във финансовия отчет. Измененията изискват оповестяване на "съществени", а не на "значими" счетоводни политики.

Измененията също така предоставят насоки относно прилагането на същественост към оповестяването на счетоводните политики, като помагат на предприятията да предоставят полезна, специфична за предприятието счетоводна политика, от която потребителите се нуждаят, за да разберат друга информация във финансовия отчет. Ръководството прегледа счетоводните политики и актуализира информацията, оповестена в бележка 29 „Съществени счетоводни политики“ (2022 г.: „Значими счетоводни политики“) в някои случаи в съответствие с измененията.

Бележки към финансовия отчет

5. Промяна в съществени счетоводни политики (продължение)

(б) Изменения на МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична сделка (издаден на 7 май 2021 г.)

Измененията стесняват обхвата на освобождаването от първоначално признаване, за да изключат трансакции, които пораждат равни и компенсиращи се временни разлики - напр. задължения за лизинг и извеждане от експлоатация. Промените нямат ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

(в) Международна данъчна реформа — правила по модела втори стълб (изменения на МСС 12), издадени на 23 май 2023 г.

Измененията предвиждат временно задължително изключение за отчитане на отсрочени данъци за допълнителния данък, което влиза в сила незабавно, и изискват нови оповестявания относно експозицията по втори стълб. Дружеството оперира в България, която е приела ново законодателство за прилагане на допълнителен глобален минимален данък. Дружеството очаква да бъде обложено с допълнителен данък във връзка с дейността си в България, където законоустановената данъчна ставка е 10%. Въпреки това, тъй като новоприетото данъчно законодателство в България е в сила едва от 1 януари 2024 г., няма текущ данъчен ефект за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. Дружеството е приложило временно задължително облекчение от счетоводното третиране на отсрочени данъци за ефектите на допълнителния данък и го отчита като текущ данък, когато е възникнал.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството все още е в процес на оценка на потенциалната експозиция към данъци върху доходите от Модела на правила по втори стълб. Потенциалната експозиция към данъците върху дохода от Модела на правила по втори стълба по настоящем не е известна или разумно оценена. Дружеството очаква да бъде в състояние да отчете потенциалните ефекти в следващия си финансов отчет за периода, завършващ на 31 декември 2024 г.

(г) Промени на МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводните приблизителни оценки (издадено на 12 февруари 2021 г.)

Бележки към финансовия отчет

6. Приходи

А. Категории приходи

Дружеството генерира приходи от производство и продажба на медицински ортопедични изделия и компоненти.

В хиляди лева	Шевно производство за текстилни елементи подпомагащи човешката мобилност		Шевно производство за текстилни елементи за колички		Операции за оформяне на полиуретанови отливки		Общо 2023	Общо 2022
	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
Приходи	13,960	10,026	3,659	3,078	70,427	50,115	88,046	63,219
	13,960	10,026	3,659	3,078	70,427	50,115	88,046	63,219

Б. Задължения за изпълнение и политики за признаване на приходи

Приходът се оценява на база на възнаграждението, определено в договора с клиента. Дружеството признава приход, когато прехвърля контрола върху стоката или услугата към клиента.

Следващата таблица предоставя информация за естеството и времето на удовлетворяване за задълженията за изпълнение в договорите с клиенти, включително съществените условия за плащане и свързаните политики за признаване на приходи.

Тип продукт/ услуга	Естество и времеви параметри на удовлетворяване на задълженията за изпълнение, включително съществени условия за плащане	Политики за признаване на приходи
Приходи от продажби на медицински изделия	Клиентите получават контрол върху продуктите, когато продуктите се натоварят за транспортиране от складовете на дружеството. Дружеството прилага FCA условия за продажба. Фактурите се генерират и приход се признава към този момент. Дружеството не предоставя бонуси и отстъпки на своите клиенти. Съгласно сключено споразумение за нетиране в Групата Оттобок всички вземания и задължения се нетират на 15-то число. Центърът за нетиране на Групата Оттобок се намира в рамките на правния субект 90001 Ottobock SE & Co. KGaA и на практика няма реални разплащания между субектите в Дружеството.	Приходите се признават, когато стоките се натоварят за транспортиране от складовете на Дружеството.

В. Баланси по договори

Следващата таблица предоставя информация за вземанията, активите и пасивите по договори с клиенти.

В хиляди лева	Бележка	31 декември 2023	31 декември 2022
Вземания, които са включени в „търговски и други вземания“	17	7,352	9,118

Бележки към финансовия отчет

7. Други доходи

В хиляди лева

	2023	2022
Държавни субсидии	47	445
Доходи по договори/глобални споразумения	824	408
Доходи от наем	6	6
Други	9	6
Доходи от обезщетения	3	-
Приходи от транспорт	35	-
	924	865

8. Разходи за материали

В хиляди лева

	2023	2022
Основни суровини и материали	65,081	45,915
Консумативи	839	739
Горива и енергия	755	1,178
Други	314	394
	66,989	48,226

9. Разходи за външни услуги

В хиляди лева

	2023	2022
Поддръжка на софтуер	985	830
Ваучери за храна и други разходи за персонала	88	410
Консултантски услуги	226	247
Текущи ремонти и поддръжка	1,060	659
Охрана	181	113
Наеми	146	83
Застраховки	93	72
Комуникационни услуги	52	40
Обучение	67	37
Реклама	15	19
Разходи за транспорт	-	35
Други	217	290
	3,130	2,835

10. Други разходи

В хиляди лева

	2023	2022
Командировъчни разходи	563	623
Други	113	83
Представителни разходи	81	77
Общински данъци и такси	59	57
Разходи за данъци по ЗКПО	19	12
Дарения	-	14
	835	866

Бележки към финансовия отчет

11. Разходи за персонал

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (д)

В хиляди лева	Бележка	2023	2022
Заплати		8,748	6,850
Задължителни социални и други осигуровки		1,384	1,080
Разходи свързани с планове за дефинирани доходи	21	77	80
Разходи за неползван отпуск на персонала		102	34
Разходи за осигуровки върху неизползван отпуск		11	7
Ваучери за храна		502	-
		10,824	8,051

Среден брой на персонала за 2023 г. е 306 (2022: 262).

12. Нетни финансови разходи

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (в), (г)

Признати в печалби или загуби

В хиляди лева	2023	2022
Приходи от лихви	2	-
Нетни печалби от валутни курсови разлики	15	-
Финансови приходи	17	-
Лихвен разход от пасиви по лизинг	(141)	(51)
Лихвени разходи по финансови пасиви отчитани по амортизирана стойност	(1,332)	(882)
Други	(28)	(24)
Финансови разходи	(1,501)	(957)
Нетни финансови разходи признати в печалби или загуби	(1,484)	(957)

Бележки към финансовия отчет

13. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (з)

(а) Равнение на измененията на балансовата стойност

<i>В хиляди лева</i>	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Стопански инвентар и други	В процес на изграж- дане	Общо
Отчетна стойност					
Баланс към 1 януари 2022	17,058	7,427	776	3,053	28,314
Придобити активи	82	2,501	70	2,957	5,610
Трансфери	-	406	11	(417)	-
Отписани активи	-	(5)	-	-	(5)
Баланс към 31 декември 2022	17,140	10,329	857	5,593	33,919
Баланс към 1 януари 2023	17,140	10,329	857	5,593	33,919
Придобити активи	493	3,178	86	1,154	4,911
Трансфери	38	1,187	97	(1,350)	(28)
Отписани активи	-	(43)	-	-	(43)
Баланс към 31 декември 2023	17,671	14,651	1,040	5,397	38,759
Амортизация и загуби от обезценка					
Баланс към 1 януари 2022	158	396	152	-	706
Амортизация	461	1,055	168	-	1,684
Отписана амортизация	-	(1)	-	-	(1)
Баланс към 31 декември 2022	619	1,450	320	-	2,389
Баланс към 1 януари 2023	619	1,450	320	-	2,389
Амортизация	515	1,417	201	-	2,133
Отписана амортизация	-	(14)	-	-	(14)
Баланс към 31 декември 2023	1,134	2,853	521	-	4,508
Балансова стойност					
Към 1 януари 2022	16,900	7,031	624	3,053	27,608
Към 31 декември 2022	16,521	8,879	537	5,593	31,530
Към 31 декември 2023	16,537	11,798	519	5,397	34,251

(а) Обезценка на дълготрайни материални активи

Ръководството на Дружеството е прегледало наличните дълготрайни материални активи към 31 декември 2023 г. и не е установило индикации за обезценка на същите.

Бележки към финансовия отчет

14. Нематериални активи

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (и)

(а) Равнение на измененията на балансовата стойност

В хиляди лева	Софтуер	В процес на изграждане	Общо
Отчетна стойност			
Баланс към 1 януари 2022	1,453	3	1,456
Придобити	23	-	23
Трансфери	1	(1)	-
Баланс към 31 декември 2022	1,477	2	1,479
Баланс към 1 януари 2023	1,477	2	1,479
Придобити	18	-	18
Трансфери	-	(2)	(2)
Баланс към 31 декември 2023	1,495	-	1,495
Амортизация и загуби от обезценка			
Баланс към 1 януари 2022	25	-	25
Амортизация	147	-	147
Баланс към 31 декември 2022	172	-	172
Баланс към 1 януари 2023	172	-	172
Амортизация	149	-	149
Баланс към 31 декември 2023	321	-	321
Балансова стойност			
Към 1 януари 2022	1,428	3	1,431
Към 31 декември 2022	1,305	2	1,307
Към 31 декември 2023	1,174	-	1,174

(а) Обезценка на нематериални активи

Ръководството на Дружеството е прегледало наличните нематериални активи към 31 декември 2023 г. и не е установило индикации за обезценка на същите.

Бележки към финансовия отчет

15. Данъци върху дохода

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (е)

(а) Данъци признати в печалби и загуби

В хиляди лева	2023	2022
Текущ данък		
Данък за текущата година	-	-
Общо текущ данък признат в печалби или загуби	-	-
Отсрочен данък		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	517	189
Разходи за данъци	517	189

(б) Данъци признати в ДВД

За годината, завършваща на 31 декември

	2023			2022		
В хиляди лева	Преди данъци	Данъчен (разход) приход	След данъци	Преди данъци	Данъчен (разход) приход	След данъци
Компоненти, които няма да бъдат впоследствие рекласифицирани в печалбата или загубата:						
Актьорски печалби (загуби) от план с дефинирани доходи	26	(2)	24	12	(1)	11
	26	(2)	24	12	(1)	11

(г) Обяснение на ефективната данъчна ставка

В хиляди лева	2023	2023	2022	2022
Печалба преди данъци		4,594		1,376
Корпоративен данък, базиран на законовата данъчна ставка за Дружеството	10.00%	(459)	10.00%	(137)
Непризнати разходи за данъчни цели	1.26%	(58)	3.78%	(52)
		(517)		(189)

Съответните данъчни периоди на Дружеството могат да бъде обект на проверка от данъчните органи до изтичането на 5 години от края на годината, в която е подадена декларация или е следвало да бъде подадена декларация, като могат да бъдат наложени допълнителни данъчни задължения или глоби съобразно интерпретирането на данъчното законодателство. На ръководството на дружеството не са известни обстоятелства, които биха могли да доведат до възникване на допълнителни съществени задължения в тази област.

Бележки към консолидирания финансов отчет

15. Данъци върху дохода (продължение)

(д) Признати отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се дължат на следните позиции:

	Активи		Пасиви		Нето	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
<i>В хиляди лева</i>						
Провизии бонуси и осигуровки	65	38	-	-	65	38
Начислени отпуски	24	13	-	-	24	13
Начислени осигуровки върху неползван отпуск	3	1	-	-	3	1
Актюерски начисления	14	9	-	-	14	9
Провизии за задължения	7	11	-	-	7	11
Данъчни загуби за пренасяне	9	572	-	-	9	572
Разлика между ДБС и СБС	3	2	-	-	3	2
Активи право на ползване	2	-	-	-	2	-
	127	646	-	-	127	646

(з) Движения на отсрочените данъци през годината

	Баланс на	Признати в	Признати в	Баланс на	Признати в	Признати в	Баланс на
	1 януари	печалби и	друг	31	печалби и загуби	друг	31 декември
<i>В хиляди лева</i>	2022	загуби	всеобхватен	декември 2022		всеобхватен	2023
			доход			доход	
Провизии бонуси и осигуровки	7	31	-	38	27	-	65
Начислени отпуски	10	3	-	13	11	-	24
Начислени осигуровки върху непозван отпуск	1	-	-	1	2	-	3
Актюерски начисления	3	7	(1)	9	7	(2)	14
Провизии за задължения	2	9	-	11	(4)	-	7
Данъчни загуби за пренасяне	813	(241)	-	572	(563)	-	9
Разлика между ДБС и СБС	-	2	-	2	1	-	3
Активи право на ползване	-	-	-	-	2	-	2
	836	(189)	(1)	646	(517)	(2)	127

Бележки към финансовия отчет

15. Данъци върху дохода (продължение)

Дружеството оперира в България, която е приела ново законодателство за прилагане на допълнителен глобален минимален данък в сила от 01 януари 2024. Дружеството очаква Дружеството да бъде в обхвата на новото законодателство и съответно да бъде обект на облагане с допълнителен данък във връзка с дейността си в България, където законоустановената данъчна ставка е 10 процента. Въпреки това, тъй като новоприетото данъчно законодателство в България е в сила от 01 януари 2024 г., няма текущ данъчен ефект за годината, завършваща на 31 декември 2023 г.

Дружеството прилага временното задължително облекчение за счетоводното отчитане на отсрочени данъци за ефектите на допълнителния данък към 31 декември 2023 г.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството все още е в процес на оценка на потенциалната експозиция към данъци върху доходите по Модела на правила по Втори стълб.

Потенциалната експозиция, ако има такава, към данъците върху дохода от Модела на правила по Втори стълб по настоящем не е известна или разумно оценена. Дружеството очаква да бъде в състояние да отчете потенциалната ефекти в следващия си финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2024 г.

16. Материални запаси

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (ж)

В хиляди лева	2023	2022
Материали и консумативи	19,388	14,212
Незавършено производство	1,424	994
Продукция	1,328	156
Предплатени аванси за материали	71	118
	22,211	15,480

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. материалните запаси са представени по цена на придобиване (себестойност).

17. Търговски и други вземания

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (й)

В хиляди лева	Бележка	2023	2022
Търговски вземания от свързани лица	26	7,315	9,091
Други търговски вземания		37	27
		7,352	9,118
Нетекущи		-	-
Текущи		7,352	9,118
		7,352	9,118

Дружеството участва в кеш-пул споразумение (cash-pooling), сключено с свързано лице от Дружеството. Чрез тази кеш-пул система Дружеството има достъп до средства, събрани в специалната кеш-пул сметка. Свързаното лице от Групата поема неотменим и безусловен ангажимент по всяко време да осигури на Дружеството сумите, които са необходими за неговите плащания.

Вземанията и задълженията между Дружеството и свързаните лица се нетират и също се разплащат през тази кеш-пул система.

Бележки към финансовия отчет

18. Пари и парични еквиваленти

	2023	2022
<i>В хиляди лева</i>		
Суми по банкови сметки	343	74
Пари и парични еквиваленти	343	74
Пари и парични еквиваленти в отчета за паричните потоци	343	74

19. Капитал и резерви

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (н)

(а) Регистриран капитал

Към 31 декември 2023 г. основният капитал на дружеството е 20 000 хил. лв. Едноличен собственик на капитала на Дружеството е Оттобок СЕ енд КО КГАА. През 2023 г. няма промяна в регистрирания капитал.

Крайна компания-майка в Дружеството е Недер Холдинг ГмбХ и КО КГ, Германия.

(б) ДВД признат в резерви, нетно от данъци

	Отнасящи се за собствениците на дружеството		Общо друг всеобхватен доход
	Печалби и загуби	Общо	
<i>В хиляди лева</i>			
2023			
Преоценка на задължение по план с дефинирани доходи	24	24	24
Общо	24	24	24
2022			
Преоценка на задължение по план с дефинирани доходи	11	11	11
Общо	11	11	11

Бележки към финансовия отчет

20. Заеми

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (p)

В хиляди лева	Бележка	2023	2022
Нетекущи пасиви			
Необезпечени заеми от свързано лице	26	29,500	29,500
		29,500	29,500
Текущи пасиви			
Обезпечени банкови заеми		456	664
Необезпечени заеми от свързано лице	26	10,816	10,476
		11,272	11,140
		40,772	40,640

Информация за експозицията на Дружеството към лихвен, валутен и ликвиден риск се съдържа в Бележка 23.

(a) Условия и график на изплащане

В хиляди лева	Валу- та	Номинален лихвен процент	Година на падеж	31 декември 2023		31 декември 2022	
				Номи- нал	Балансо ва стой- ност	Номи- нал	Балансо ва стой- ност
		BNBDEPOIND					
Обезпечен банков заем	BGN	+2,25%	2024	456	456	664	664
Заем от свързано лице	BGN	2.50%	2026	2,500	2,500	2,500	2,500
Заем от свързано лице	BGN	2.51%	2026	9,000	9,000	9,000	9,000
Заем от свързано лице	BGN	2.35%	2027	18,000	18,000	18,000	18,000
Заем от свързано лице	EUR	4.90-6.81%	2024	10,816	10,816	10,476	10,476
Общо лихвоносни задължения				40,772		40,640	

Банковите заеми са обезпечени с корпоративна гаранция за пълния кредитен лимит и залог на вземания по сметка.

Бележки към финансовия отчет

20. Заеми (продължение)

Равнение на движенията на пасиви към парични потоци произтичащи от финансовата дейност

31.12.2023

Финансова дейност

Баланс на 1 януари 2023 г.

Промени от парични потоци от финансовата дейност

Банков овърдрафт получен

Банков овърдрафт изплатен

Получени краткосрочни заеми по кеш-пул

Изплатени краткосрочни заеми по кеш-пул

Плащания на пасиви по лизинг

Общо промени в паричните потоци от финансовата дейност

Други промени

Прихващане на вземания и задължения от свързани лица по кеш-пул споразумение

Конвертиране на задължение по кеш-пул в дългосрочен заем

Нов лизинг

Разходи за лихви

Платени лихви

Общо други промени

Баланс към 31 декември 2023 г.

Инвестиционна дейност

Баланс на 1 януари 2023 г.

Промени от парични потоци от инвестиционна дейност

Възстановени средства по кеш-пул споразумение

Предоставени средства от кеш-пул споразумение

Общо промени в паричните потоци от инвестиционна дейност

Други промени

Прихващане на вземания и задължения от свързани лица по кеш-пул споразумение

Общо други промени

Баланс към 31 декември 2023 г.

Банков овърдрафт	Пасиви		Капитал		Общо
	Кеш-пул споразумение със свързано лице	Дългосрочни заеми от свързани лица	Пасиви по лизинг	Собствен капитал	
664	10,476	29,500	2,264	20,000	62,904
17,883	-	-	-	-	17,883
(18,091)	-	-	-	-	(18,091)
-	27,651	-	-	-	27,651
-	-	-	-	-	-
-	-	-	(757)	-	(757)
(208)	27,651	-	(757)	-	26,686
-	-	-	-	-	-
-	(27,311)	-	-	-	(27,311)
-	-	-	-	-	-
-	-	-	1,473	-	1,473
-	-	-	126	-	126
-	-	-	(126)	-	(126)
-	(27,311)	-	1,473	-	(25,838)
456	10,816	29,500	2,980	20,000	63,752
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

Бележки към финансовия отчет

20. Заеми (продължение) *Равнение на движенията на пасиви към парични потоци произтичащи от финансовата дейност*

31.12.2022

Финансова дейност

Баланс на 1 януари 2022 г.

Промени от парични потоци от финансовата дейност

Банков овърдрафт получен

Банков овърдрафт изплатен

Получени краткосрочни заеми по кеш-пул

Изплатени краткосрочни заеми по кеш-пул

Плащания на пасиви по лизинг

Общо промени в паричните потоци от финансовата дейност

Други промени

Прихващане на вземания и задължения от свързани лица по кеш-пул споразумение

Конвертиране на задължение по кеш-пул в дългосрочен заем

Нов лизинг

Разходи за лихви

Платени лихви

Общо други промени

Баланс към 31 декември 2022 г.

Инвестиционна дейност

Баланс на 1 януари 2022 г.

Промени от парични потоци от инвестиционна дейност

Възстановени средства по кеш-пул споразумение

Предоставени средства от кеш-пул споразумение

Общо промени в паричните потоци от инвестиционна дейност

Други промени

Прихващане на вземания и задължения от свързани лица по кеш-пул споразумение

Общо други промени

Баланс към 31 декември 2022 г.

Банков овърдрафт	Пасиви			Капитал	
	Кеш-пул споразумение със свързано лице	Дългосрочни заеми от свързани лица	Пасиви по лизинг	Собствен капитал	Общо
	136	16,107	11,500	1,212	20,000
	48,955				
14,670	-	-	-	-	14,670
(14,142)	-	-	-	-	(14,142)
-	23,662	-	-	-	23,662
-	-	-	-	-	-
-	-	-	(522)	-	(522)
528	23,662	-	(522)	-	23,668
-	-	-	-	-	-
-	(11,293)	-	-	-	(11,293)
-	(18,000)	18,000	-	-	-
-	-	-	1,574	-	1,574
-	-	-	45	-	45
-	-	-	(45)	-	(45)
-	(29,293)	18,000	1,574	-	(9,719)
664	10,476	29,500	2,264	20,000	62,904
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	(377)	-	-	-	(377)
-	-	-	-	-	-
-	(377)	-	-	-	(377)
-	-	-	-	-	-
-	377	-	-	-	377
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

Бележки към финансовия отчет

21. Доходи на наети лица

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (д)

В хиляди лева	2023	2022
Задължение за план с дефинирани доходи при пенсиониране	143	91
Общо задължения за доходи на наети лица	143	91

Задължения по план с дефинирани доходи при пенсиониране

Дружеството има задължение за изплащане на доход на тези свои служители, които се пенсионира в съответствие с изискванията на чл. 222, § 3 от Кодекса на Труда (КТ) в България. Съобразно тези разпоредби на КТ, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, работодателят му изплаща обезщетение в размер на две брутни работни заплати. В случай, че работникът или служителът има натрупан стаж от десет и повече години към датата на пенсиониране, обезщетението е в размер на шест брутни работни заплати.

Приблизителният размер на задълженията за планове с дефинирани доходи при пенсиониране към всеки отчетен период, и разходите, признати в печалби и загуби се базират на актюерски доклади (информация за актюерските допускания е оповестена по-долу).

Планът за дефинирани доходи (задължение за изплащане на доход при пенсиониране) е нефинансиран.

Движения на настоящата стойност на задълженията по планове с дефинирани доходи

В хиляди лева	2023	2022
Баланс към 1 януари	91	28
Включени в печалбата или загубата		
Разходи за текущ трудов стаж	75	80
Разходи за лихви	2	-
	168	108
Включени в ДВД		
(Печалби)/ Загуби от преоценки:		
Актюерски (печалби)/загуби, произтичащи от:		
• опита и действителността		
• промени в демографски предположения	(30)	(12)
• промени във финансови предположения	5	(5)
	(25)	(17)
Други		
Изплатени обезщетения	-	-
	-	-
Настояща стойност на задълженията към 31 декември	143	91

Разходите са признати в следните позиции от отчета за всеобхватния доход:

В хиляди лева	2023	2022
Разходи за възнаграждения	77	80
	77	80

Бележки към финансовия отчет

21. Доходи на наети лица (продължение)

Актюерски предположения

Основните актюерски предположения към датата на отчета (представени като осреднени стойности) са представени както следва:

	2023	2022
Дисконтов процент към 31 декември	3.00%	1.00%
Увеличение на бъдещи заплати	3.00%	2.00%

Анализ на чувствителността

Разумно допустими промени към отчетната дата на едно от съответните актюерски предположения, докато всички останали останат непроменени, биха изменили задължението за дефинирани доходи с посочените по-долу стойности:

Ефект в хиляди лева	31 декември 2023		31 декември 2022	
	Увеличение	Намаление	Увеличение	Намаление
Дисконтов процент (0,25% изменение)	(140)	147	(88)	93
Бъдещо увеличение на заплатите (3% изменение)	158	(130)	101	(82)
Бъдещо увеличение на продължителност на живот (1% изменение)	145	(141)	92	(27)
Бъдещо текучество на персонала (1% изменение)	(130)	155	(82)	99

Въпреки че анализът не взема пред вид пълното разпределение на паричните потоци очаквани по плана, той предоставя приближение за чувствителността на изложените допускания.

Бележки към финансовия отчет

22. Търговски и други задължения

Виж счетоводна политика в Бележка 29 (й)

В хиляди лева	Бележка	2023	2022
Търговски и други задължения към свързани лица	22	6,653	3,607
Други търговски задължения		1,040	1,243
Търговски задължения		7,693	4,850
Задължения към персонал и осигурителни задължения		1,347	1,124
Други		6	6
Други задължения		1,353	1,130
		9,046	5,980
Нетекущи		-	-
Текущи		9,046	5,980
		9,046	5,980

23. Финансови инструменти

(а) Счетоводни класификации и справедливи стойности

Таблицата по-долу показва балансовите стойности и справедливите стойности на финансови активи и финансови пасиви, включително нивата в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност, ако балансовата им стойност е разумно приближение на справедливата им стойност.

В допълнение за текущата година не се изисква оповестяване на справедливите стойности на пасиви по лизинг.

Другите задължения, които не са финансови пасиви (като пасиви по договори и задължения за възстановяване, признати съгласно МСФО 15) също не са включени в таблицата.

31 декември 2023

Балансова стойност

В хиляди лева	Бележка	Заеми и вземания	Други фин- ви пасиви	Общо
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност				
Търговски и други вземания	17	7,352	-	7,352
Пари и парични еквиваленти	18	343	-	343
		7,695	-	7,695
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност				
Банков овърдрафт	20	-	(456)	(456)
Необезпечен заем от свързано лице	20	-	(40,316)	(40,316)
Търговски задължения	22	-	(7,693)	(7,693)
		-	(48,465)	(48,465)

Бележки към финансовия отчет

23. Финансови инструменти (продължение)

(а) Счетоводни класификации и справедливи стойности (продължение)

31 декември 2022

Балансова стойност

<i>В хиляди лева</i>	<i>Бележка</i>	<i>Заеми и вземания</i>	<i>Други фин- ви пасиви</i>	<i>Общо</i>
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност				
Търговски и други вземания	17	9,118	-	9,118
Пари и парични еквиваленти	18	74	-	74
		9,192	-	9,192
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност				
Банков овърдрафт	20	-	(664)	(664)
Необезпечен заем от свързано лице	20	-	(39,976)	(39,976)
Търговски задължения	22	-	(4,850)	(4,850)
		-	(45,490)	(45,490)

(б) Управление на финансовия риск

Дружеството има експозиция към следните рискове от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск;
- ликвиден риск;
- пазарен риск.

(i) Общи положения за управление на риска

Ръководството носи отговорността за установяване и управление на рисковете, с които се сблъсква дружеството.

Политиката на дружеството за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква дружеството.

(ii) Кредитен риск

Кредитният риск за дружеството се състои от риск от финансова загуба, ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти.

Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция.

Търговски и други вземания

Кредитният риск е незначителен поради прилаганата от Дружеството политика: всички клиенти са свързани лица. Съгласно споразумение за нетиране на вземания и задължения, участниците нетират своите разчети на 15-то число от месеца. Центърът за нетиране на Групата Оттобок се намира в рамките на правния субект 90001 Ottobock SE & Co. KGaA и на практика няма реални разплащания между субектите в Групата.

Анализ на възрастовата структура на вземанията от свързани лица:

<i>В хиляди лева</i>	2023	2023	2022	2022
	Отчетна стойност	Обезценка	Отчетна стойност	Обезценка
С ненастъпил падеж	4,919	-	5,277	-
Просрочени до 30 дена	2,394	-	3,592	-
Просрочени от 31-90 дена	2	-	205	-
Просрочени от 91-365 дена	-	-	17	-
Просрочени над 1 година	-	-	-	-
	7,315	-	9,091	-

Бележки към финансовия отчет

23. Финансови инструменти (продължение)

Пари и парични еквиваленти

Дружеството разполага с пари и парични еквиваленти в размер на 343 хил. лв. към 31 декември 2023 г. (2022 г.: 74 хил. лв.). Паричните средства и еквиваленти се държат във финансови институции с висока рейтингова оценка. Дружеството счита, че неговите парични средства имат нисък кредитен риск.

(iii) Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че дружеството ще има трудности при изпълнение на задълженията, свързани с финансовите пасиви, които се уреждат в пари или чрез друг финансов актив. Целта на дружеството е да поддържа баланс между осигуряването на финансови средства и същевременно запазването на оперативната гъвкавост чрез заеми от дружеството-майка и създаване, респективно захранване със собствен капитал.

Експозиция към ликвиден риск

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви. Сумите са брутни, недисконтирани, включват договорените плащания на лихви и изключват ефекта от договорености за нетиране:

31 декември 2023

В хиляди лева	Балансо- ва стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Недеривативни финансови задължения							
Заем от свързано лице	29,500	(29,500)	-	-	-	(29,500)	-
Пасиви по лизинг	2,980	(3,348)	(490)	(489)	(1,844)	(525)	-
Търговски и други задължения	9,046	(9,046)	(9,046)	-	-	-	-
Банков овърдрафт	456	(456)	-	(456)	-	-	-
Кеш-пул сметка	10,816	(10,816)	(10,816)	-	-	-	-
	52,798	(53,166)	(20,352)	(945)	(1,844)	(30,025)	-

31 декември 2022

В хиляди лева	Балансо- ва стойност	Договорни парични потоци	До 6 месеца	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Повече от 5 години
Недеривативни финансови задължения							
Заем от свързано лице	29,500	(29,500)	-	-	-	(29,500)	-
Пасиви по лизинг	2,264	(2,424)	(354)	(358)	(1,105)	(607)	-
Търговски и други задължения	5,980	(5,980)	(5,980)	-	-	-	-
Банков овърдрафт	664	(664)	-	(664)	-	-	-
Кеш-пул сметка	10,476	(10,476)	(10,476)	-	-	-	-
	48,884	(49,044)	(16,810)	(1,022)	(1,105)	(30,107)	-

Бележки към финансовия отчет

23. Финансови инструменти (продължение)

(в) Управление на финансовия риск (продължение)

(iii) Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници, като се оптимизира възвръщаемостта. Предвид това, че дружеството има кредитни задължения с фиксиран лихвен процент, то следва, че неговите парични потоци няма да се повлияят от колебанията на пазара с финансови инструменти.

(iv) Пазарен риск (продължение)

Валутен риск (продължение)

Дружеството е изложено на валутен риск при покупки и/или продажби и/или поемане на заеми във валута, различна от съответната функционална валута – най-вече BGN. Тези трансакции са деноминирани предимно в (EUR), (USD), (GBP) и (CNY).

От 1 януари 1999 година обменният курс на Българския лев (BGN) е фиксиран към евро (EUR). Обменният курс е BGN 1.95583 / EUR 1.0.

Експозицията на дружеството към валутен риск е минимална, тъй като дружеството не участва в съществени сделки, деноминирани в чужда валута. Сделките, които дружеството осъществява в чуждестранна валута са предимно в евро, като поради фиксирания курс на еврото към българския лев то не е изложено на съществени рискове, свързани с колебанията във валутните курсове.

Следните значими обменни курсове се прилагаха през годината:

	Среден курс		Курс към отчетната дата	
	2023	2022	2023	2022
BGN				
USD 1	1.80930	1.86180	1.76998	1.83371
GBP 1	2.24933	2.29501	2.25054	2.20517
SEK 10	1.70438	1.84127	1.76264	1.75856
CNY 10	2.55540	2.76545	2.9122	2.65803

Бележки към финансовия отчет

24. Лизинги

Виж счетоводна политика в Бележка 29(м)

(а) Лизинг като лизингополучател

Дружеството е сключило договори за лизинг на имущество – машини и оборудване. Тези лизинги обичайно са за период от 5 години с опция за прехвърляне на собствеността след заплащане на уговорените лизингови вноски.

Лизингованите вещи са предоставени като обезпечение и вписани в ЦРОЗ, както и предоставените като обезпечение корпоративни гаранции от дружеството-майка.

През 2022 г. Дружеството е сключило договор за наем на производствени, складови и административни помещения. Договорът е за период от 5 години без опция за прехвърляне на собствеността. През 2023 г. Дружеството е сключило договор за наем на автомобили за срок от 2 години, без опция за прехвърляне на собствеността.

Информация за лизингите, в които дружеството е лизингополучател е представена по-долу.

(i) Активи по договори за лизинг

Активите по договори за лизинг включват машини и оборудване на лизинг и са представени по-долу:

В хиляди лева	Машини	Производствено оборудване	Производствено помещение	Автомобили	Общо
2023					
Баланс към 1 януари 2023	2,355	418	106	-	2,879
Амортизация за годината	302	47	75	10	434
Придобиване на активи	1,109	-	450	46	1,605
Баланс към 31 декември	3,162	371	481	36	4,050

(ii) Пасиви по лизинг

В хиляди лева	2023	2022
Анализ на падежите – договорени недисконтирани парични потоци		
По-малко от една година	979	712
Между една и пет години	2,369	1,712
Повече от пет години	-	-
Общо недисконтирани пасиви по лизинг към 31 декември	3,348	2,424
Пасиви по лизинг, включени в отчета за финансовото състояние към 31 декември	2,980	2,264
Текущи	827	642
Нетекущи	2,153	1,622

(iii) Суми, признати в печалби и загуби

В хиляди лева	2023	2022
2023 – Лизинги		
Лихви върху пасиви по лизинг	141	51
Разходи, свързани с краткосрочни лизинги	146	83

Бележки към финансовия отчет

24. Лизинги (продължение)*(iv) Суми, признати в отчета за паричните потоци**В хиляди лева*

Общо изходящи парични потоци за лизинги

2023**2022**

757

522

25. Условни задължения

Дружеството не е признало условни задължения в годишния финансов отчет.

26. Свързани лица**(а) Предприятие майка и крайно контролиращо лица**

Едноличен собственик на дружеството е Оттобок СЕ енд КО КГаА и няма промяна в собствеността през годината.

Крайна компания-майка в Дружеството е Недер Холдинг ГмбХ и КО КГ, Германия.

(б) Сделки с ключов ръководен персонал*(i) Заеми към ключов управленски персонал*

Няма предоставени заеми към ключов ръководен персонал.

(ii) Възнаграждение на ключов ръководен персонал

Дружеството счита за ключов управленски персонал управителите и прокуристите.

Възнаграждение на ключовия управленския персонал, е както следва:

2023 г.: начислени 460 хил. лв. Неизплатени към 31.12.2023 г.: 119 хил.лв.

2022 г.: начислени 396 хил. лв. Неизплатени към 31.12.2022 г.: 58 хил.лв.

Бележки към финансовия отчет

26. Свързани лица (продължение)

(в) Сделки с други свързани лица

В хиляди лева		Стойност на сделките за годината, завършваща на 31 декември		Крайни салда към 31 декември	
		2023	2022	2023	2022
Продажба на стоки и услуги					
Предприятие майка – Ottobock SE & Co KGaA					
	90001	55,143	44,878	4,796	5,990
Otto Bock Manufacturing Koenigsee	90247	3,859	3,178	261	379
OTTO BOCK HEALTHCARE PRODUCTS GMBH					
	90012	30,218	16,266	2,237	2,708
Otto Bock Healthcare Products GmbH	90136	142	60	3	14
Ottobock Bulgaria EOOD	90264	21	6	18	-
Ottobock Healthcare LP	90010	62	-	-	-
		89,445	64,388	7,315	9,091
Покупка на стоки и услуги					
Ottobock SE & Co KGaA					
	90001	33,889	29,776	3,105	2,067
Otto Bock Manufacturing Koenigsee	90247	639	542	96	31
OTTO BOCK HEALTHCARE PRODUCTS GMBH					
	90012	29,428	15,551	2,306	1,291
Ottobock (China)Industr.Co.,Ltd	90026	224	79	56	33
Ottobock International Beijing Co Ltd	90249	11	6	-	-
Ottobock HEALTHCARE LP, Austin	90010	1,787	249	829	126
OTTO BOCK FRANCE S.A.R.L.	9006	3	-	3	-
Други					
Ottobock SE & Co KGaA – лихвени разходи					
	90001	1,321	873	258	59
		67,302	47,076	6,653	3,607
Заеми					
Получени заеми от Ottobock SE & Co KGaA					
	90001	-	-	40,316	39,976
				40,316	39,976

Всички крайни салда със свързани лица са по договорени цени. Никое от салдата не е обезпечено. Съгласно сключено споразумение за нетиране в Групата Оттобок всички вземания и задължения се нетират на 15-то число. Центърът за нетиране на Групата Оттобок се намира в рамките на правния субект 90001 Ottobock SE & Co. KGaA и на практика няма реални разплащания между субектите в Групата, които са подписали това споразумение.

Бележки към финансовия отчет**27. Събития след датата на отчетния период**

Няма съществени събития възникнали след 31 декември 2023 г., които да изискват допълнителни корекции и/или оповестявания във финансовия отчет към 31 декември 2023 г.

28. База за измерване

Този годишен финансов отчет е изготвен на базата на историческата стойност, с изключение на следните позиции, които се измерват по алтернативна база към всяка отчетна дата:

Позиции	База за измерване
Задължението по плана за дефинирани доходи	Настояща стойност на задължението за дефинирани доходи

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики

Дружеството е приложило последователно съществените счетоводни политики представени по-долу за всички периоди, представени в този годишен финансов отчет, освен ако не е посочено друго.

По-долу е представен индекс на значимите счетоводни политики, за които повече информация е налична на следващите страници:

- а. Приходи от договори с клиенти
- б. Безвъзмездни средства предоставени от държавата
- в. Финансови приходи и разходи
- г. Чуждестранна валута
- д. Доходи на наети лица
- е. Данъци върху дохода
- ж. Материални запаси
- з. Имоти, машини, съоръжения и оборудване
- и. Нематериални активи
- й. Финансови инструменти
- к. Обезценка
- л. Провизии
- м. Лизинг
- н. Собствен капитал

(а) Приходи от договори с клиенти

Информация за счетоводните политики, свързани с договори с клиенти е предоставена в Бележка 5.

(б) Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, които компенсират дружеството за извършени разходи, се признават в печалби и загуби в периода на получаването им.

(в) Финансови приходи и разходи

Финансовите приходи и разходи на дружеството включват:

- приходи от лихви;
- разходи за лихви;
- валутни курсови печалби или загуби от финансови активи и финансови пасиви;

Лихвени приходи или разходи се признават, използвайки метода на ефективния лихвен процент. При изчисляване на прихода и разхода за лихви се прилага ефективния лихвен процент към брутната балансова стойност на актива (когато активът не е с кредитна обезценка) или към амортизираната стойност на задължението.

За финансови активи, обаче, които не са закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка, но впоследствие са станали финансови активи с кредитна обезценка, приходът от лихви се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент към амортизираната стойност на финансовия актив. Ако финансовият актив вече не е с кредитна обезценка, тогава изчислението на прихода за лихви се прави отново на брутна база.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(г) Чуждестранна валута

(i) Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се преизчисляват в съответната функционална валута по обменните курсове на датите на транзакциите.

Парични активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преизчисляват във функционалната валута по обменния курс към отчетната дата. Непарични активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност в чуждестранна валута, се преизчисляват във функционалната валута по курса на датата, на която справедливата стойност е определена. Непарични позиции, които се оценяват по историческа цена в чуждестранна валута се преизчисляват по валутния курс на датата на транзакцията. Валутните курсови разлики обичайно се признават в печалби и загуби. Курсови разлики, възникващи от преизчислението на следните позиции се признават в ДВД:

- инвестиции в капиталови ценни книжа, определени по ССДВД (освен при обезценка, когато валутните курсови разлики признати в друг всеобхватен доход се рекласифицират в печалби и загуби);
- финансово задължение определено като хеджинг на нетна инвестиция в чуждестранна дейност, доколкото хеджинга е ефективен; или
- отговарящи на условията хеджинги на паричен поток, доколкото хеджингите са ефективни.

(д) Доходи на наети лица

(i) Планове с дефинирани вноски

Задълженията за вноски в планове с дефинирани вноски включват вноските в държавни институции и в задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни управляващи дружества, съгласно правните изисквания или индивидуален избор. Задълженията за превеждане на вноски по планове с дефинирани вноски се признават като разходи, когато свързаните услуги се предоставят.

(ii) Планове с дефинирани доходи

Задължението на дружеството за планове с дефинирани доходи се изчислява отделно за всеки план, като се прогнозира бъдещите доходи, които служителите са заработили в резултат на положен труд в текущия и предходни периоди и тази сума се дисконтира.

Изчислението на задълженията за дефинирани доходи се извършва всяка година от квалифициран актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Дружеството определя нетния лихвен процент върху нетното задължение по план с дефинирани доходи като прилага дисконтовия процент, използван в началото на периода за дисконтиране на задължението до нетно задължение по планове с дефинирани доходи.

Преоценките, възникващи от планове с дефинирани доходи, представляват актюерски печалби и загуби, които се признават в ДВД. Нетни разходи за лихви и други разходи, свързани с планове за дефинирани доходи, се признават в печалбата или загубата.

(iii) Други дългосрочни доходи на наети лица

Нетното задължение на Дружеството по отношение на дългосрочни доходи на наети лица е сумата на бъдещите ползи, които са заработили служителите в замяна на оказаните от тях услуги в текущия и предходни периоди. Тази полза се дисконтира, за да се определи настоящата и стойност. Преоценките се признават в печалби и загуби в периода, в който възникнат.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(д) Доходи на наети лица (продължение)

(iv) Доходи при прекратяване

Доходите при прекратяване се отчитат на разход на по-ранната от датата, на която Дружеството не може да се оттегли от офертата си за тези ползи и датата, на която Дружеството признава разходи за реструктуриране. Ако ползите не се очаква да бъдат уредени изцяло в рамките на 12 месеца от отчетната дата, то те се дисконтират.

(v) Краткосрочни доходи на наети лица

Краткосрочните доходи на наети лица се отчитат като разход, когато свързаните с тях услуги се предоставят. Пасив се признава за сумата, която се очаква да бъде изплатена, ако дружеството има правно или конструктивно задължение да заплати тази сума като резултат от минали услуги, предоставени от служител и задължението може да се оцени надеждно.

(е) Данъци върху дохода

Разходът за данъци съдържа текущи и отсрочени данъци. Той се признава в печалби и загуби, освен когато се отнася за бизнес комбинации или за статии, които са признати директно в собствения капитал, или в друг всеобхватен доход.

Лихви и неустойки, свързани с данъци върху дохода, в това число и несигурни данъчни третирания, не отговарят на определението за данъци върху дохода се отчитат в съответствие с МСС 37 *Провизии, условни пасиви и условни активи*.

(i) Текущ данък

Текущият данък е очакваното данъчно задължение или вземане върху облагаемата печалба или загуба за годината, прилагайки данъчните ставки, влезли в сила, или по същество въведени към отчетната дата, и всички корекции за данъчни задължения или вземания за предходни години. Сумата на текущото данъчно задължение или вземане е най-добрата оценка на сумата на данъка, който се очаква да бъде платен или получен, който отразява несигурностите във връзка с данъка върху дохода. Текущият данък включва също данъчни ефекти от дивиденди.

Текущи данъчни активи или пасиви се нетират само, в случай че определени критерии са изпълнени.

(ii) Отсрочен данък

Отсрочените данъци се изчисляват върху временните разлики между балансовите стойности на активите и пасивите, признати във финансовия отчет и сумите използвани за данъчни цели. Отсрочен данък не се признава за:

- временни разлики от първоначално признаване на активи и пасиви при сделка, която не е бизнес комбинация и която не засяга печалби и загуби, нито за счетоводни, нито за данъчни цели;
- разлики, свързани с инвестиции в дъщерни предприятия, асоциирани предприятия и съвместни споразумения, доколкото Дружеството може да контролира времево обратното проявление на временните разлики и е вероятно, че те няма да имат обратно проявление в обозримото бъдеще; и

Бележки към финансовия отчет**29. Съществени счетоводни политики (продължение)****(е) Данъци върху дохода (продължение)**

Активи по отсрочени данъци се признават за неизползваните данъчни загуби, неизползвани данъчни кредити и намаляеми временни разлики, доколкото е вероятно да бъдат налични бъдещи облагаеми печалби, срещу които те да могат да бъдат употребени. Бъдещите облагаеми печалби се определят на база на реализирането на съответните облагаеми временни разлики. Отсрочените данъчни активи се преглеждат към всяка отчетна дата и се намаляват доколкото повече не е вероятно да бъде реализирана бъдеща изгода, като такива намаления се възстановяват, когато вероятността за бъдещи облагаеми данъчни печалби се подобри.

При определянето на текущия и отсрочения данък дружеството взема предвид ефекта от несигурни данъчни позиции и дали допълнителни данъци или лихви може да са дължими. Дружеството смята, че начисленията за данъчни задължения са адекватни за всички отворени данъчни години на базата на оценката на много фактори, включително интерпретиране на данъчни закони и предишен опит. Тази оценка се основава на приблизителни оценки и допускания и може да включва преценки за бъдещи събития. Може да се появи нова информация, според която дружеството да промени своите преценки за адекватността на съществуващите данъчни задължения; такива промени в данъчните задължения биха засегнали разхода за данъци в периода, когато такова определяне бъде направено.

Непризнатите отсрочени данъчни активи се оценяват към всяка отчетна дата и се признават, доколкото е станало вероятно, че ще бъдат налични бъдещи облагаеми печалби, срещу които те могат да бъдат използвани.

Отсрочен данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за обратното проявление на временните разлики, на базата на закони, които са в сила, или са въведени по същество към отчетната дата, като се отразява и несигурността, свързана с данъците върху дохода, ако има такава.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от същите данъчни власти на същото дружество или на различни дружества, но те възнамеряват да уредят данъчните пасиви и активи на нетна база, или техните данъчни активи и пасиви ще се реализират едновременно.

Измерването на отсрочения данък отразява данъчните последици, които биха произтекли от начина, по който дружеството очаква към датата на отчета да възстанови или уреди балансовата стойност на своите активи и пасиви.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(ж) Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от тяхната себестойност и нетна реализуема стойност. Себестойността на материалните запаси се базира на принципа „средно претеглена стойност“. В случая на произведена продукция и незавършено производство, себестойността включва подходящ дял от общопроизводствените разходи, базиран на нормалния оперативен капацитет. При рискови наличности, възникващи при продължително съхранение на склад или намален срок на годност се начисляват съответните обезценки.

(з) Имоти, машини, съоръжения и оборудване**(i) Признаване и оценка**

Имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот, те се отчитат отделно (основни компоненти).

Печалби и загуби при отписване на имоти, машини, съоръжения и оборудване се признават в печалбата или загубата.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само когато е вероятно, че бъдещи икономически ползи от тези разходи ще бъдат получени от дружеството.

(iii) Амортизация

Амортизацията се изчислява така, че да се изпише цената на придобиване на имотите, машините, съоръженията и оборудването, намалена с очакваната им остатъчна стойност, на база линейния метод за очакваните им полезни животи, като обикновено се признава в печалбата или загубата. Активи на лизинг се амортизират за по-късия измежду срока на договора и техния полезен живот, освен когато е почти сигурно придобиването на собствеността върху тях до края на срока на договора. Земята не се амортизира.

Очакваните срокове на полезен живот за имоти, машини, съоръжения и оборудване са, както следва:

• сгради	40 години
• външни съоръжения	25 години
• машини, оборудване	10 години
• стопански инвентар	10 години
• моторни превозни средства	5 години
• ИТ оборудване	3 години
• Инструменти	5 години
• Активи под 1000 €	5 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е необходимо.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(и) Нематериални активи

(i) Други нематериални активи

Други нематериални активи, придобити от дружеството, имащи определен полезен живот, са представени по цена на придобиване, намалена с натрупана амортизация и загуби от обезценки.

(ii) Последващи разходи

Последващи разходи се капитализират само, когато увеличават бъдещата икономическа полза от специфичния актив, за който се отнасят. Всички останали разходи, включително разходи за вътрешно генерирани репутация и търговски марки, се признават като разход в момента на тяхното възникване.

(iii) Амортизация

Амортизацията се изчислява така, че да се изпише цената на придобиване на нематериалните активи, намалена с очакваната им остатъчна стойност, на база линейния метод за очакваните им полезни животи, като обикновено се признава в печалбата или загубата.

Очакваните срокове на полезен живот са, както следва:

- софтуер 10 години

Методите на амортизация, полезният живот и остатъчните стойности се преразглеждат към всяка отчетна дата и се коригират, ако е подходящо.

(й) Финансови инструменти

(i) Признание и първоначално измерване

Търговски вземания първоначално се признават, когато са възникнали. Всички други финансови активи и пасиви са първоначално признати, когато Дружеството става страна по договорните условия на инструмента.

Финансов актив (освен търговските вземания без съществен компонент на финансиране) или финансов пасив се измерва първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по справедлива стойност през печалба и загуба, разходи по сделката, които са пряко свързани с неговото придобиване или издаване. Търговски вземания без съществен компонент на финансиране се измерват първоначално по съответната им цена на сделката (транзакционна стойност).

(ii) Класификация и последващо измерване

Финансови активи

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценяван по: амортизирана стойност (АС), справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССДВД) – дългова инвестиция; ССДВД – капиталова инвестиция; или по справедлива стойност през печалби или загуби (ССППЗ).

Финансовите активи не се рекласифицират след тяхното първоначално признаване, освен ако дружеството промени бизнес модела за управление на финансови активи, в който случай всички засегнати финансови активи се рекласифицират от първия ден на първия отчетен период, следващ промяната в бизнес модела.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(й) Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

Финансови активи (продължение)

Финансов актив се оценява по амортизирана стойност, ако отговаря и на двете условия и не е определен по ССППЗ:

- държи се в бизнес модел, чиято цел е активите да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци; и
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи – Оценка на бизнес модела

Дружеството прави оценка на целите на бизнес модела, по който даден финансов актив се държи на ниво портфейл, тъй като това най-добре отразява начина, по който се управлява бизнеса и се предоставя информация на ръководството. Информацията, която се взема под внимание включва:

- посочените политики и цели на портфейла и действието на тези политики на практика. Включително дали стратегията на ръководството се фокусира върху получаване на договорния лихвен доход, поддържане на определен профил на лихвения процент, съпоставяне на продължителността на финансовите активи с продължителността на всякакви свързани задължения или очаквани парични потоци или реализиране на парични потоци чрез продажба на активите;
- как се оценява и отчита дейността на портфейла пред ръководството на Дружеството;
- рисковете, които засягат представянето на бизнес модела (и финансовите активи, държани в рамките на този бизнес модел) и как се управляват тези рискове;
- как се компенсират управителите на бизнеса - напр. дали компенсацията се основава на справедливата стойност на управляваните активи или на събраните договорни парични потоци; и
- честотата, обема и периода на продажбите на финансови активи в предходни периоди, причините за такива продажби и очакванията за бъдещи продажби.

Прехвърлянето на финансови активи на трети страни в сделки, които не отговарят на условията за отписване, не се считат за продажби за тази цел, в съответствие с продължаващото признаване на активи от Дружеството.

Финансови активи – Оценка дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихва

За целите на тази оценка „главницата“ се определя като справедливата стойност на финансовия актив при първоначално признаване. „Лихвата“ се определя като възнаграждение за стойността на парите във времето и за кредитния риск, свързан с непогасената главница през определен период от време и за други основни рискове и разходи по кредитиране (напр. ликвиден риск и административни разходи), както и марж на печалбата.

При оценката дали договорните парични потоци са единствено плащания на главница и лихви, Дружеството разглежда договорните условия на инструмента. Това включва оценка дали финансовият актив съдържа договорна клауза, която би могла да промени времето или сумата на договорните парични потоци, така че тя да не отговаря на това условие. При извършването на тази оценка Дружеството взема предвид:

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(й) Финансови инструменти (продължение)

(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)

- условни събития, които биха променили размера или времето на паричните потоци;
- условия, които могат да коригират договорната купонна лихва, включително характеристиките с променлива лихва;
- характеристиките за предплащане и удължаване; и
- условия, които ограничават претенциите на Дружеството към парични потоци от определени активи (например характеристики без право на регрес).

Характеристика за предплащане съответства на критериите за плащане само на главница и лихви, ако предплащането представлява неизплатена сума на главницата и лихвата върху неизплатената главница, която може да включва разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване на договора. Освен това, финансов актив, придобит с отстъпка или премия, до договорната му номинална сума, функция, която позволява или изисква предплащане в размер, който представлява по същество номиналната сума, плюс натрупана (но неизплатена) договорна лихва (която може да включва и разумна допълнителна компенсация за предсрочно прекратяване) се счита за съответстващ с този критерий, ако справедливата стойност на предплащането е незначителна при първоначалното признаване.

Финансови активи - Последващо измерване и печалби и загуби

Финансови активи, отчетени по ССППЗ	Тези активи се оценяват впоследствие по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, включително доходи от лихви и дивиденди, се признават в печалбата или загубата, освен за деривативите определени за хеджиращи инструменти, за които се прилага отчитане на хеджирането.
Финансови активи по амортизирана стойност	Тези активи се оценяват впоследствие по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Амортизираната стойност се намаля със загубите от обезценка. Приходите от лихви, печалбите и загубите от валутни курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване се признава в печалбата или загубата.
Дългови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се оценяват в последствие по справедлива стойност. Приходите от лихви, изчислени по метода на ефективната лихва, печалбите и загубите от валутни курсови разлики и обезценката се признават в печалбата или загубата. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД. При отписването печалбите и загубите натрупани в ДВД се рекласифицират към печалбата или загубата.
Капиталови инвестиции, отчетени по ССДВД	Тези активи се измерват впоследствие по справедлива стойност. Дивидентите се признават като приход в печалбата или загубата, освен ако дивидентът не представлява ясно възстановяване на част от стойността на инвестицията. Други нетни печалби и загуби се признават в ДВД и не се рекласифицират към печалбата или загубата.

Бележки към финансовия отчет**29. Съществени счетоводни политики (продължение)****(й) Финансови инструменти (продължение)****(ii) Класификация и последващо измерване (продължение)****Финансови пасиви – Класификация, последващо измерване и печалби и загуби**

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или по ССППЗ. Финансовият пасив се класифицира по ССППЗ, ако е класифициран като държан за продажба, като дериватив или обозначен като такъв при първоначалното признаване. Финансовите пасиви по ССППЗ се измерват по справедлива стойност, а нетните печалби и загуби, включително разходите за лихви, се признават в печалбата или загубата. Другите финансови пасиви впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, като се използва метода на ефективната лихва. Разходите за лихви и валутните печалби и загуби се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба от отписване също се признава в печалбата или загубата.

(iii) Отписване**Финансови активи**

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато се прехвърлят правата за получаване на договорните парични потоци от сделка, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив са прехвърлени или, при която Дружеството не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и изгоди от собствеността, нито запазва контрол върху финансовия актив.

Дружеството сключва сделки, при които прехвърля активи, признати в отчета за финансовото състояние, но запазва всички или почти всички рискове и ползи от прехвърлените активи. В тези случаи прехвърлените активи не се отписват.

Финансови пасиви

Дружеството отписва финансов пасив, когато договорните задължения са изпълнени, анулирани или изтекли. Дружеството също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци от модифицирания пасив са съществено различни, като в този случай се признава нов финансов пасив по справедлива стойност, който се базира на променените условия.

При отписване на финансов пасив разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или поети задължения) се признава в печалбата или загубата.

(iv) Компенсирано представяне

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, тогава и само тогава, когато Дружеството има законово право да компенсира сумите и възнамерява или да ги уреди на нетна база, или да реализира актива и да уреди пасива едновременно.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Обезценка

(i) Недеривативни финансови активи

Финансови инструменти и активи по договори

Дружеството признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- дългови инвестиции, оценявани по ССДВД; и
- активи по договори.

Дружеството също признава загуби от обезценка за ОКЗ за вземания по лизинг, представени като част от търговски и други вземания.

Дружеството измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- дългови ценни книжа, за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и
- други дългови ценни книжа и банкови салда, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

Загуба от обезценка на търговските вземания (включително вземания по лизинг) и активите по договор винаги се оценяват в размер равен на ОКЗ за целия живот на финансовия инструмент.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Дружеството взема предвид разумната и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Дружеството и обоснована кредитна оценка и включва прогнозна информация.

Дружеството приема, че кредитният риск по даден финансов актив е нараснал значително, ако просрочието е по-голямо от 30 дни.

Дружеството счита, че финансовият актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Дружеството в пълен размер, без да изисква от Дружеството действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент.

12-месечната ОКЗ е тази част от ОКЗ, която е резултат от събитията на неизпълнение, които е възможно да се случат в рамките на 12 месеца след отчетната дата (или по-къс период, ако очаквания живот на инструмента е по-кратък от 12 месеца).

Максималният период, който се взема предвид при определяне на ОКЗ е максималният договорен период, през който Дружеството е изложено на кредитен риск.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Обезценка (продължение)

Измерване на ОКЗ

ОКЗ са вероятно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (т.е. разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи).

ОКЗ са дисконтират с ефективния лихвен процент на финансовия актив.

Финансови активи с кредитна обезценка

Към всяка отчетна дата Дружеството оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност и дълговите ценни книжа на ССДВД, са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определящо влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- реструктурирането на заем или аванс от Дружеството при условия, които Дружеството не би разгледала иначе
- вероятно е кредитополучателят да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- изчезването на активен пазар за ценна книга, поради финансови затруднения.

Представяне на загуба от обезценка за ОКЗ в отчета за финансовото състояние

Загуби от обезценка на финансови активи измерени по амортизирана стойност се приспадат от брутната балансова стойност на активите. За дългови ценни книжа по ССДВД, загубата от обезценка се отразява в печалбата или загубата и се признава в ДВД.

Отписване

Брутната балансова стойност на финансов актив се отписва, когато Дружеството няма разумни очаквания за възстановяване на финансов актив в неговата цялост или част от него. За индивидуални клиенти, Дружеството има политика на отписване на брутната балансова стойност, когато финансовият актив е просрочен със 180 дни въз основа на историческия опит от възстановявания на подобни активи. За корпоративни клиенти, Дружеството извършва индивидуална оценка по отношение на времето и размера на отписването въз основа на това дали има разумно очакване за възстановяване. Дружеството не очаква значително възстановяване на отписаната сума. Финансовите активи, които обаче са отписани, все още могат да бъдат предмет на дейност по принудително изпълнение, за да се спазят процедурите на Дружеството за възстановяване на дължимите суми.

(i) Нефинансови активи

Към всяка отчетна дата Дружеството преглежда балансовите стойности на нефинансовите си активи (различни от биологични активи, инвестиционни имоти, материални запаси и отсрочени данъчни активи), за да определи дали има индикации за обезценка. Ако има такива индикации, се прави приблизителна оценка на възстановимата стойност на актива. Репутация се тества за обезценка всяка година.

За целта на теста за обезценка, активи, които не могат да бъдат тествани индивидуално, се групират заедно в най-малката възможна група активи, генерираща парични постъпления от продължаваща употреба, които са в голяма степен независими от паричните постъпления от други активи или ОГПП. Репутация, възникнала при бизнес комбинация, се разпределя към ОГПП или групите ОГПП, които се очаква да имат ползи от синергиите от комбинацията.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(к) Обезценка (продължение)

Възстановимата стойност на актив или ОГПП е по-високата от неговата стойност в употреба и справедливата му стойност, намалена с разхода по продажба. Стойността в употреба се базира на бъдещите парични потоци дисконтирани до сегашната им стойност, като се прилага дисконтов процент преди данъци, отразяващ текущите пазарни преценки за цената на парите във времето и риска специфичен за актива или за ОГПП.

Загуба от обезценка се признава в случай, че балансовата стойност на един актив или ОГПП превишава неговата възстановима стойност.

Загуби от обезценка се признават в печалби и загуби. Те се разпределят първо в намаление на балансовата стойност на репутацията, разпределена към ОГПП, и след това в намаление на балансовите стойности на други активи в ОГПП пропорционално.

Загуба от обезценка по отношение на репутацията не се възстановява обратно. За други активи, загуба от обезценка се възстановява само до такава степен, че балансовата стойност на актива не надвишава балансовата стойност, която би била определена, след приспадане на амортизация, ако загуба от обезценка не е била признавана.

(л) Провизии

Провизиите се оценяват чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци с лихвен процент преди данъци, който отразява текущата пазарна стойност на парите във времето и рисковете, специфични за задължението. Олихвяването на дисконтираната стойност се признава като финансов разход.

(м) Лизинг

В началото на договора дружеството преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. Договорът представлява или съдържа лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

(i) Като лизингополучател

Към началната дата или при промяна на договор, който съдържа лизингов компонент дружеството разпределя възнаграждението по договора към всеки лизингов компонент на базата на относителната му единична цена

Към началната дата на лизинга Дружеството признава актив с право на ползване и пасив по лизинг. Активът с право на ползване първоначално се оценява по цена на придобиване, която представлява първоначалната стойност на пасива по лизинга, коригирана с всички лизингови плащания направени към или преди началната дата, плюс всички извършени първоначални директни разходи, както и приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на основния актив или възстановяване на основния актив или на терена, на който е разположен, намалена с получените стимули по лизинга.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(м) Лизинг (продължение)

(i) Като лизингополучател (продължение)

Активът с право на ползване се амортизира последващо на база линейния метод от началната дата до края на срока на лизинга, освен ако лизингът не прехвърля собствеността върху основния актив на дружеството към края на срока на лизинга или цената на придобиване на актива с право на ползване отразява, че дружеството ще упражни опция за покупка. В този случай активът с право на ползване ще бъде амортизиран на същата база, както тези имоти или съоръжения или оборудване. В допълнение активът с право на ползване периодично се намалява със загуби от обезценка, ако се налага и се коригира с определени преоценки на пасива по лизинга.

Пасивът по лизинга първоначално се оценява по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са платени към началната дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор или ако той не може да бъде непосредствено определен, дружеството използва диференциалния си лихвен процент като дисконтов процент.

Дружеството определя диференциалния си лихвен процент, като получава лихвени проценти от различни външни финансиращи източници и прави корекции, за да отрази условията на лизинга и типа на лизингования актив.

Лизинговите плащания, които се включват при определяне на пасива по лизинга включват следното:

- фиксирания плащания, включително фиксиранияте по същество плащания;
- променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- цената на упражняване на опция за покупка, която е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни, лизингови плащания във възможния период за упражняване на подновяване, ако Дружеството е достъчно сигурно, че ще упражни опцията за удължаване и санкции за по-ранно прекратяване на лизинга, освен ако Дружеството е разумно сигурно, че няма да прекрати лизинга по-рано.

Пасивът по лизинга се оценява по амортизирана стойност като се използва ефективния лихвен процент. Пасивът се преоценява, когато е налице промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекс или процент или ако има промяна в приблизителната оценка на дружеството за сумата, която се очаква да бъде платена по гаранции за остатъчна стойност, ако дружеството промени оценката си за това дали ще упражни покупка, удължаване или опция за прекратяване или ако е налице промяна във фиксиранияте по същество лизингови плащания.

Когато пасивът по лизинга се преоценява по този начин се прави съответна корекция на балансовата стойност на актива с право на ползване или се отчита в печалби и загуби, ако балансовата стойност на актива с право на ползване е намалено до нула.

Бележки към финансовия отчет

29. Съществени счетоводни политики (продължение)

(м) Лизинг (продължение)

(i) Като лизингополучател (продължение)

Дружеството представя балансовата стойност на лизингованите активи на позиция имоти, машини, съоръжения и оборудване в отчета за финансовото състояние, а пасивите по лизинга като отделни позиции в отчета за финансовото състояние.

Краткосрочен лизинг и лизинг на активи с ниска стойност

Дружеството е избрало да не признава активи с право на ползване и пасиви по лизинг за лизинги на активи на ниска стойност и краткосрочни лизинги, включително и ИТ оборудване. Дружеството признава лизинговите плащания, свързани с тези лизинги като разход на линейна база за периода на лизинга.

(ii) Като лизингодател

В началото или при промяна на договор, който съдържа лизингов компонент дружеството разпределя възнаграждението в договора към всеки лизингов компонент на базата на относителните единични цени. Когато Дружеството е лизингодател, то определя в началото на лизинга дали един лизинг е финансов или оперативен.

За да класифицира един лизинг, Дружеството прави обща оценка дали лизингът прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху основния актив. Ако е така, то лизингът е финансов, ако не - то той е оперативен. Като част от тази оценка Дружеството отчита определени индикатори, като това дали лизингът е за основната част от икономическия живот на актива.

Когато Дружеството е междинен лизингодател, то отчита своя интерес в основния лизинг и подлизинга отделно. То оценява класификацията на подлизинга като взема под внимание актива с право на ползване, произтичащ от основния лизинг, но не взема под внимание основния актив. Ако основният лизинг е краткосрочен, за който Дружеството е приложило изключението описано по-горе, то тогава тя класифицира подлизинга като оперативен лизинг.

Ако споразумението включва лизингов и нелизингов компонент, тогава Дружеството прилага МСФО 15, за да разпредели възнаграждението в договора.

Дружеството прилага изискванията за отписване и обезценка в МСФО 9 към нетната инвестиция в лизинга. Освен това Дружеството регулярно преглежда приблизителните оценки на негантираните остатъчни стойности, използвани при изчисление на брутната инвестиция в лизинга.

Дружеството признава лизинговите плащания, получени по оперативен лизинг като приход в „други приходи“ на линейна база за срока на лизинга.

(н) Собствен капитал

Дружествените дялове се класифицират като собствен капитал. Регистрираният капитал се отчита по историческата си стойност при регистрация.

Бележки към финансовия отчет

30. Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени

Следните нови стандарти, промени в стандартите и разяснения, одобрени за прилагане от ЕК, не са задължителни за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2023 г. и не са били приложени при изготвянето на този финансов отчет. Дружеството планира да приложи тези промени, когато те влязат в сила.

Стандарти, разяснения и промени в стандарти, които не са били приложени по-рано – одобрени за прилагане от ЕК

(а) Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети:

- Класификация на задълженията като текущи или нетекущи (издаден на 23 януари 2020 г.);
- Класификация на задълженията като текущи или нетекущи – отсрочване на датата на влизане в сила (издаден на 15 юли 2020 г.); и
- Нетекущи задължения с ковенанти (издаден на 31 октомври 2022 г.)

Съгласно съществуващите изисквания на МСС 1 дружествата класифицират даден пасив като текущ, когато нямат безусловно право да отсрочат уреждането за най-малко 12 месеца след датата на баланса. Съветът по международни счетоводни стандарти (СМСС) премахна изискването правото да бъде безусловно и вместо това изисква правото на отлагане на уреждането да съществува към датата на баланса и да има съдържание.

Подобно на съществуващите изисквания в МСС 1, класификацията на пасивите не се влияе от намеренията или очакванията на ръководството относно това дали предприятието ще упражни правото си да отложи уреждането или ще избере да уреди предсрочно.

Предприятието ще класифицира даден пасив като нетекущ, ако има право да отложи уреждането за най-малко 12 месеца след датата на баланса. Това право може да бъде предмет на това дружеството да спазва условията (ковенантите), посочени в споразумението за заем.

След като преразгледа някои аспекти на измененията от 2020 г., СМСС отново потвърди, че само ковенантите, които дадено дружество трябва да спазва на или преди датата на баланса влияят върху класифицирането на пасива като текущ или нетекущ.

Ковенанти, които дружеството трябва да спазва след датата на баланса (т.е. бъдещи ковенанти), не засягат класификацията на пасива към тази дата. Когато обаче нетекущите задължения са предмет на бъдещи ковенанти, дружествата вече ще трябва да оповестяват информация, за да помогнат на потребителите да разберат риска тези задължения да станат платими в рамките на 12 месеца след датата на баланса.

Измененията също така изясняват как дадено дружество класифицира задължение, което може да бъде уредено със собствените му акции – например конвертируем дълг.

Когато задължението включва опция за конвертиране от контрагента, която включва прехвърляне на инструменти на собствения капитал на дружеството, опцията за конвертиране се признава или като собствен капитал, или като пасив отделно от основния пасив съгласно МСС 32 Финансови инструменти: представяне. СМСС пояснява, че когато дадено дружество класифицира основното задължение като текущо или нетекущо, то може да пренебрегне само тези опции за преобразуване, които са признати като собствен капитал.

Измененията се прилагат със задна дата за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като се допуска ранно прилагане.

Дружеството не очаква изменението да има съществено въздействие върху финансовия отчет, когато се прилага първоначално.

Бележки към финансовия отчет

3.3 Нови стандарти и разяснения, които все още не са приложени (продължение)

(б) Изменения на МСФО 16 Лизинг: пасив по лизинг при продажба с обратен лизинг (издаден на 22 септември 2022 г.)

Измененията потвърждават следното: При първоначалното признаване продавачът-лизингополучател включва променливи лизингови плащания, когато оценява пасив по лизинга, произтичащ от сделка за продажба с обратен лизинг.

След първоначалното признаване продавачът-лизингополучател прилага общите изисквания за последващо отчитане на пасив по лизинга, така че да не признава печалба или загуба, свързана с правото на ползване, което запазва.

Продавачът-лизингополучател може да възприеме различни подходи, които удовлетворяват новите изисквания за последващо измерване.

Измененията влизат в сила за годишните отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като се разрешава по-ранно прилагане.

Дружеството не очаква изменението да има съществено въздействие върху финансовия отчет, когато се прилага първоначално.

Стандарти и разяснения, които все още не са одобрени за прилагане от ЕК

Ръководството счита, че е подходящо да се оповести, че следните нови или ревизирани стандарти, нови разяснения и промени към съществуващи стандарти, които към отчетната дата са вече издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС), все още не са били одобрени за прилагане от ЕК и съответно не са взети предвид при изготвянето на този финансов отчет. Датите на влизане в сила за тях ще зависят от решението за одобрение за прилагане на ЕК.

Следните изменения и подобрения на стандарти не се очаква да имат съществен ефект върху финансовия отчет на Дружеството.

- Изменения на МСС 21 Ефектите от промените в обменните курсове: Липса на заменимост (издаден на 15 август 2023 г.)
- Изменения на МСС 7 Отчет за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване – финансови споразумения с доставчик (издаден на 25 май 2023 г.)